MONITOR

Na R. P. 1776.

Nro: XXII.

Dnia 16. Marca.

Kontynuacya Monitora Nro: XXI.

73. Non poteſt bene vivere, qui non integré credit.

Nie może żyć dobrze, kto zupełnie nie wierzy.

74. In tribulationibus, qui ſit fidelis, agnoſcitur.

W utrapieniu poznać, kto ieſt wiernym.

75. Finem vitæ exiſtima, vivere ſecundûm Deum.

X Ten

Ten koniec bydź życia rozumiey, abyś żył wedle Boga.

76. Habes in te aliquid ſimile Dei, & ideo utere te ipſo, velut templo Dei.

Maſz coś w ſobie podobnego do Boga, przeto ſię tak obchodź z ſobą, iakoby z kościołem Bożym.

77. Quidquid feceris animo male affecto, pœnitebis.

Cokolwiek zrobiſz w pomieſzanym umyśle, żałować będzieſz.

78. Affectiones pravæ, ægritudinum ſunt initia.

Złe namiętności ſą chorob y ſmutkow początkiem.

79. Malitia, ægritudo eſt animæ: animæ autem mors, iniuſtitia & impietas.

Złość chorobą ieſt duſzy: śmiercią zaś duſzy nieſprawiedliwość y bezbożność.

80. Qui nihil mali vult, fidelis eſt.

Kto nic złego niechce, ten wiernym ieſt.

81. Opta, ut bene facere poſſis inimicis.

Pragniey, abyś mogł dobrze czynić nieprzyiaciołom.

82. Sine Deo, non poteris vivere Deo.

Bez Boga, żyć Bogu nie możesz.

83. Malis, ineptus videtur vir sapiens.

Złym, Człowiek mądry zdaie się bydź nie zdatnym.

84. Omnia sufferto pro Deo, ut secundùm Deum vivas.

Znoś wszystko dla Boga, abyś żył według Boga.

85. Orationem Deus non exaudit hominis, qui egenum non exaudit.

Modlitwę Bog nie wysłuchiwa Człowieka, ktory iest głuchym dla ubogiego.

86. Sapientia sapientis, donum Dei est.

Mądrość mądrego, darem Bożym iest.

87 Honorans alios, se ipsum honorat.

Czczący innych, czci siebie samego.

88. Verba tua pietate semper plena sint.

Słowa twoie pobożnością zawsze niech będą zaprawne.

89. In actibus tuis ante oculos pone Deum.

W spra-

W sprawach twoich miey przed oczyma Boga.

90. Nefas est Deum Patrem invocare, & aliquid inhonestum agere.

Groza iest, Boga Oycem wzywać, à nie uczciwego co czynić.

91. Scito te adulterum esse, etiamsi solùm cogites de adulterio.

Wiedz, żeś iest cudzołożcą, byś też tylko pomyślił o czudzołoztwie.

92. Sed & de omni peccato eadem sit ratio, nam velle peccare, est ipsum peccatum.

Toż y o wszelkim grzechu ma się rozumieć, chcieć bowiem grzeszyć, to samo iuż grzechem.

93. Fidelis esse volens, præcipuè quidem hoc nitere, ne pecces.

Pragnąc bydź wiernym, staray się o to naybardziey, abyś nie grzeszył.

94. Quod si forte id acciderit, saltem cave, ne iteretur hoc ipsum.

Co ieźlić się przytrafi, przynaymniey strzeż się, abyś toż samo nie powtorzył.

95. Doctrinam, quæ non est Deo digna, non dicas.

Nauka

Naukę, ktora nie iest godną Boga, nie rożpeway.

96. Doctrinam, ex qua proficere potes in amore Dei, necessariò repete.

Naukę, z ktorey pożytkować możesz w miłości Boga, koniecznie powtarzay.

97 Fiduciam cum verecundia habeto.

Ufność miey z skromnością.

98. Stude communiter omnibus bene facere.

Usiłuy powszechnie wszystkim dobrze czynić.

99. Si vis cum lætitia animi vivere, noli multa agere: in multis enim actionibus minor eris.

Chceszli żyć z wesołością umysłu, nie chciey wiele robot robić: w wielu bowiem czynnościach mnieyszym się pokażesz.

100. Quod non posuisti, ne tollas: sufficiant tibi, quæ tua sunt.

Coś nie położył, nie bierz, niech ci będzie na tym dosyć, co twego.

101. Liber eris ab omnibus, cum Deo serviveris.

Wolen będziesz od wszystkiego, gdy Bogu służyć będziesz. 102.

102. Ebrietatem quasi insaniam fuge.
Pijaństwa chroń się iak szaleństwa.

103. Homo, qui à ventre vincitur, belluæ similis est.
Człowiek, co się da obżarstwu zwyciężyć, podobien iest do bestyi.

104. Sapientiæ amator & honestus esto, & non obtrectator.
Bądź miłośnikiem mądrości y poczciwym, à nie oszczercą.

105. Nimius risus, indicium est animi negligentis.
Zbytni śmiech, znakiem iest umysłu źle opatrzonego.

106. Castorum vita, sit tibi honestatis exemplum.
Zywot czystych, niech ci będzie poczciwości przykładem.

107. Optimum quidem est non peccare: peccantem se vero agnoscere, quàm ignorare, melius est.
Naylepsza wprawdzie rzecz, nie grzeszyć: zgrzeszywszy zaś, winę swą uznać, iak do niey się nie znać, iesczcze lepsza.

108. Jactans non est sapiens.
Chełpliwy nie iest mądrym.

109. Magnam ſcito eſſe ſapientiam, per quam ferre potes ineruditorum inſipientiam.

Wiedz, że to wielka mądrość, umieć znoſić proſtakow głupſtwo.

110. Turpe ducito, proprio ore laudari.

Za ſzpętną rzecz miey, własnym ſię ięzykiem chwalić.

111. Sapientum animæ, inſatiabiles ſunt in amore Dei.

Mądrych duſze, nienaſycone ſą w miłości Boga.

112. Exordium in agendo, à Deo ſume.

Zaczynaiąc co czynić, początek bierz od Boga.

113. Ore prius Deum habeto & mente, quàm reſpires.

W uściech pierwey y w myśli miey Boga, niżli odetchnieſz.

114. Domeſticorum indignationes ferre, patientis eſt.

Domowe przykrości, znoſić, cierpliwego to dzieło umysłu.

115. Quantúm laboras pro corpore, ſi tantum labores pro anima, ſapiens eris.

Ile dla ciała pracuieſz, gdy tyle pracy dla duſzy podeymieſz, mądrym będzieſz.

116. Sapiens non eſt, qui nocet.

Nie ieſt ten mądrym, kto ſzkodzi.

117. Malus vir non putat eſſe Providentiam,

Zły człowiek nie wierzy, iż ieſt Opatrzność.

118. Verum bonum in carne non quæras.

Dobra prawdziwego u ciała nie ſzukay.

119. Nulla ſimulatio multo tempore latebit, maximé in fine.

Zadna obłuda długim ſię czaſem nie ukryie, naybardziey na końcu.

120. Ut ſunt mores tui, talis & vita tua.

Jakiemi ſą twoie obyczaie, takim y życie twoie.

Reſzta potym.